

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/34/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618203065
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4618203065.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogradovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. M., nar. XX.XX.XXXX a J. M., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky a zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, deti matky: N. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S. XXXX/XX, Y. a otca: Y. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. G. XXXX/XX, Y., zast. splnomocnenkyňou: JUDr. Peter Havlík advokátska kancelária s.r.o., Damborského 13, Nitra, IČO: 50 361 864, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/241/2018-162 zo dňa 28. februára 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ohľadom určenia výživného a zročného výživného na maloleté deti J. a J. m e n í tak, že u r č u j e otcovi maloletých detí vyživovací povinnosť k maloletej J. vo výške 80,-Eur mesačne a k maloletej J. vo výške 120,- Eur mesačne a to pre obe deti za obdobie od 06.12.2018 do 27.12.2018.

Nedoplatok otca na zročnom výživnom za uvedené obdobie u maloletej J. neurčuje a u maloletej J. určuje sumou 25,16 Eur, ktorú sumu je otec povinný zaplatiť k rukám matky maloletej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Ž i a d e n z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 06.12.2018 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom J. M., nar. XX.XX.XXXX a J. M., nar. XX.XX.XXXX na čas do rozvodu manželstva. J. odôvodnila tým, že na Okresnom súde Topoľčany prebieha konanie o rozvod manželstva pod sp. zn. 10P/112/2018, v ktorom súd dňa 03.12.2018 rozhodol tak, že manželstvo rozvádza, maloleté deti zveruje do osobnej starostlivosti matky, pričom otcovi bolo určené výživné na maloletú J. na 80 eur mesačne a na maloletú J. na 120 eur mesačne. Rozsudok do dňa podania návrhu v prejednávanej veci nebol matke doručený. Vzhľadom na to, že o výživné požiadala už v návrhu na rozvod manželstva, ktorý bol podaný dňa 04.06.2018, je potrebné, aby súd rozhodol aj o platení výživného za obdobie minimálne od podania návrhu na rozvod až do právoplatnosti rozvodového konania. Otec maloletých detí odišiel v mesiaci apríl 2018 zo spoločnej domácnosti a odvtedy výživné neplatí. Platíť začal až v októbri 2018 po 30 eur na každé dieťa. Matka ďalej uviedla, že náklady na výživné s veľkými ťažkosťami platila tak, že si zdroje na úhradu týchto nákladov požičiavala od svojich rodičov, ktorí jej v tomto smere výdatne pomohli a platili výživné za otca maloletých detí. Mala vážne ekonomické problémy a nebyť rodičov, nevládala by užiť rodinu a deti. Návrhom matka žiadala, aby súd zveril maloleté deti za obdobie od 04.06.2018 do právoplatnosti rozvodu manželstva do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložil

povinnosť platiť výživné vo výške určenej zatiaľ neprávoplatným rozvodovým rozsudkom. Pripustila tiež možnosť mesačných splátok zročného výživného a žiadala, aby súd prihliadal na otcom uhradené výživné za mesiace október a november 2018 po 30 eur mesačne na každé dieťa.

2. Otec maloletých detí s podaným návrhom matky nesúhlasil, keď nesúhlasil so spätným určením výživného, nakoľko na deti prispieval podľa svojich schopností a možností, pričom skutočný príjem matky bol vyšší ako deklarovany a na zabezpečenie výživy maloletých detí finančné prostriedky mala, keď jej nevedomosť o potrebe podania návrhu nepredstavuje dôvod osobitného zreteľa pre spätné určenie výživného.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí doporučoval návrhu matky vyhovieť s tým, že samotnú výšku výživného ponechal na úvahu súdu.

4. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Topoľčany ako súd prvej inštancie vo veci takto rozhodol:

I. Súd konanie v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky
z a s t a v u j e .

II. Súd určuje otcovi vyživovaciu povinnosť k maloletej J. M., nar. XX.XX.XXXX vo výške 80 eur mesačne a k maloletej J. M., nar. XX.XX.XXXX vo výške 120 eur mesačne, u oboch s účinnosťou od 04.06.2018 do 27.12.2018.

III. Nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletú J. za obdobie od 04.06.2018 do 27.12.2018 vo výške 296,68 eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 20 eur, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

IV. Nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletú J. za obdobie od 04.06.2018 do 27.12.2018 vo výške 567,52 eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 40 eur, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

5. Skutkový stav veci súd prvej inštancie zistil nasledovne:

6. Maloleté deti sú narodené v manželstve rodičov, ktoré bolo uzavreté dňa 13.04.2002. Otec opustil spoločnú domácnosť v apríli 2018 a odvtedy sú deti fakticky v osobnej starostlivosti matky. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 9P/197/2018-36 zo dňa 09.10.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti J. M., nar. XX.XX.XXXX a J. M., nar. XX.XX.XXXX dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 26.10.2018. Z pripojeného spisu sp. zn. 10P/112/2018 bolo zistené, že na Okresnom súde Topoľčany prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov maloletých detí a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, ktoré konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené. Návrh na rozvod manželstva bol podaný dňa 04.06.2018. Dňa 03.12.2018 bol vo veci vyhlásený rozsudok, ktorým súd I. manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, II. na čas po rozvode maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, III. otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú J. vo výške 120 eur mesačne a maloletú J. vo výške 80 eur mesačne a IV. upravil styk otca s maloletými deťmi. V časti výrokov I. a II. rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2018. Otec proti výrokom III. a IV. podal odvolanie. Maloletá J. má 7 rokov a maloletá J. 14 rokov. Maloleté deti navštevujú základnú školu, J. ôsmy a J. druhý ročník. Sú zdravé, J. navštevuje Základnú umeleckú školu v Topoľčanoch, výtvarný odbor, kde je mesačný poplatok 9 eur, mal. J. tanečnú školu Novum Topoľčany, kde je mesačný poplatok 22 eur. Matka uviedla tiež výdavky na telefón J. 20 eur, družina 13 eur, obedy 50 eur. Matka s deťmi býva v trojizbovom byte, ktorý je jej vlastníctvom, mesačné náklady má na nájomné v sume 147 eur, elektrina 34 eur, Satro 25 eur, telefón 45, úver v PSS 190 eur. Matka má od 01.03.2015 otvorenú živnosť s predmetom podnikania v maloobchode a veľkoobchode, od 07.04.2015 má oprávnenie podnikat' s predmetom podnikania: výroba pekárskeých a cukrárenských výrobkov a ako

zodpovedného zástupcu mala ustanoveného otca maloletých detí. Za zdaňovacie obdobie roku 2017 príjem zo živnosti predstavoval 162.065,34 eur, výdavky 149.406,22 eur a základ dane 12.659,12 eur. Matka je od 12.11.2018 zamestnaná ako zdravotná sestra v Nemocnici Svet zdravia a.s. Topoľčany, kde jej príjem za plne odpracované mesiace december 2018 a január 2019 predstavoval v priemere 694,60 eur mesačne netto. Otec mal od 01.07.2014 do 17.07.2015 príjem zo živnosti. Za zdaňovacie obdobie roku 2014 príjem zo živnosti predstavoval 48149,56 eur, výdavky 47220,37 eur a základ dane 929,19 eur. Za zdaňovacie obdobie roku 2015 príjem zo živnosti predstavoval 41927,47 eur, výdavky 43171,58 eur a základ dane 1224,11 eur. Od 04.11.2016 do 28.09.2018 bol evidovaný ako zamestnanec v spoločnej pekárni, ktorú mali s matkou detí v obci Bojná. Pekáreň bola vedená na matku maloletých detí. Prevádzku pekárne zabezpečovala otec detí ako vyučený pekár. Jeho celkový príjem za obdobie 01-09/2018 predstavoval 579,58 v čistom. Od 28.11.2018 je zamestnaný u svojej priateľky ako pomocný pekár, s dohodnutou mesačnou mzdou 480 eur. V mesiaci november 2018 mu bolo vyplatených 56,72 eur a v mesiaci december 207,84 eur. Priateľka otca I. G. má od 31.10.2018 otvorenú živnosť v predmete podnikania „výroba pekárskeho a cukrárskeho výrobkov“, ako zodpovedný zástupca je uvedený N. H.. Otec je spoločníkom a konateľom spoločnosti NANİPEK s.r.o., ktorá bola zapísaná do obchodného registra dňa 03.10.2018. Predmetom činnosti spoločnosti je o. i. „výroba pekárskeho a cukrárenského výrobkov“. Z predložených výplatných listín miezd vyplýva, že pekáreň (vedená na matku) vyplatila v mesiaci 07/2018 mzdu 8 zamestnancom, pričom najvyššiu mzdu mala I. H. - 413,11 eur. Otec detí mal mzdu 57,16 eur. V mesiaci 08/2018 mal otec detí mzdu 59,76 eur a I. H. 408,04 eur. Podľa vyjadrenia otca I. H. pracovala v pekárni na pozícii predavačka. Z predložených listinných dôkazov bolo zistené, že otec matke zaplatil v mesiaci júl 2018 sumu 250 eur, v mesiaci október 2018 sumu 60 eur (2x 30 eur), v mesiaci november 2018 sumu 60 eur (2x 30eur) a v mesiaci december 2018 sumu 120 eur (2x 60 eur), t. j. celkovo 490 eur za posudzované obdobie. Z predloženej sms komunikácie vyplýva, že rodičia medzi sebou komunikovali ohľadom prevodu pekárne na otca a taktiež ohľadom otázky výšky výživného, ktoré matka požadovala aj späť (č. l. 71). Otec dohodu o výživnom podmieňoval prevodom pekárne na jeho osobu (č. l. 72, 148, 155), prvý novembrový týždeň chcel deti vziať na dovolenku do Egypta (č. l. 77). Z komunikácie tiež vyplýva, že zdroje z príjmu z podnikania zabezpečoval otec detí (č. l. 79-82, 87). Zariadenie pekárne si otec detí vzal dňa 01.12.2018, čo vyplýva z mailovej správy adresovanej matke detí dňa 02.12.2018 (č. l. 83) ako aj z odôvodnenia uznesenia OR PZ v Topoľčanoch ČVS: ORP-595/NB-TO-2018 zo dňa 07.01.2019 a uznesenia OR PZ v Topoľčanoch ČVS: ORP-400/VYS-TO-2018 zo dňa 24.11.2018, v ktorých je o. i. uvedené, že otec sa staral o celú prevádzku pekárne a matka bola len administratívne vedená. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 20.02.2019 vyplýva, že v databáze voľných pracovných miest sa za posledných 12 mesiacov nachádzali pracovné miesta na pozícii pekár u zamestnávateľov: Z. H. - IJK s výškou mzdy 650-720 eur, Smatana a spol. s.r.o. s výškou mzdy 1300 eur a Z. G. s výškou mzdy 4,50 eur/hod (cca 720 eur mesačne). Otec v podaní doručenom súdu dňa 01.02.2019 s návrhom matky maloletých detí na určenie výživného nesúhlasil s odôvodnením, že na deti podľa svojich možností prispieval. Uviedol, že matka detí ho zo spoločnej domácnosti vyhodila v apríli 2018. Nakoľko nemal kde ísť, prespával v pekárni, v ktorej pracoval. Nebyť jeho priateľky, tak v súčasnosti nemá kde bývať. V júli 2018 poslal matke 250 eur, v októbri a v novembri po 60 eur, v decembri 2018 a v januári 2019 po 120 eur, o čom predložil doklady. Peniaze si musel požičať od svojej priateľky, pretože od svojej zamestnávateľky - matky maloletých detí nedostal za celý rok žiadnu mzdu, z ktorého dôvodu dal podnet na Inšpektorát práce. Na deti tak zaplatil z peňazí od jeho priateľky od apríla 2018 do decembra 2018 celkovo 490 eur, čo je 54,44 eur na obe deti mesačne. Jeho mzda u bývalej manželky bola aj tak veľmi nízka, lebo do apríla 2018 žili v spoločnej domácnosti a teda z prostriedkov, ktoré produkovala pekáreň. Poukázal na to, že matka detí v roku 2017 vykázala dosť veľké zisky. U bývalej manželky pracoval ako pekár - zodpovedný vedúci. Matka v podaní zo dňa 04.02.2019 uviedla, že s otcom sa pôvodne dohodli, že dôjde k prepisu podniku na jeho osobu, pričom do zrealizovania prepisu mal byť zamestnaný v spoločnej pekárni. Otec počas rozvodového konania niekoľkokrát menil svoje názory na ďalší chod pekárne a uvedenú dohodu nebolo možné realizovať. V priebehu konania si zobral bez jej vedomia časti zariadenia pekárne (výrobné stroje) a fyzicky rozbil a zničil zariadenie pekárne, pričom v pekárni pokračuje v Oponiciach v prenajatých priestoroch. Založil si tiež spoločnosť NANİPEK s.r.o. so základným imanom 5000 eur, ktoré bolo v plnom rozsahu splatené. V spoločnosti je jediným spoločníkom a konateľom. Namiesto plnenia vyživovacej povinnosti si tak založil spoločnosť s ručením obmedzeným. Od 27.11.2018 je zamestnaný u svojej terajšej priateľky, ktorá si na tento účel zriadila živnosť, ktorú otec v plnom rozsahu fyzicky prevádzkuje ako pekár a účelovo sa vyhýba vyživovacej povinnosti. Poukázala tiež na dohodu zo dňa 08.10.2018, v ktorej sa zaviazal platiť výživné na deti vo výške 300 eur. Na pojednávaní konanom dňa 05.02.2019 vzala matka svoj návrh na začatie konania v časti zverenia detí do jej osobnej starostlivosti na čas do rozvodu späť z dôvodu, že výrok o

rozvoje manželstva nadobudol právoplatnosť. Otec a zástupkyňa kolízneho opatrovníka s čiastočným späťvzatím návrhu súhlasili. Na pojednávaniach dňa 05.02.2019 a 28.02.2019 matka žiadala výživné určiť odo dňa podania návrhu na rozvod manželstva. Výživné požaduje odo dňa začatia rozvodového konania, keďže si myslela, že súd v rozvodovom konaní bude rozhodovať o výživnom odo dňa začatia konania. Uviedla, že pekáreň bola vedená na ňu a taktiež v súčasnosti je pekáreň vedená na jeho priateľku, pričom prevádzku pekárne zabezpečuje on. Otec pracoval na pozícii zodpovedný vedúci, pretože ona je vyučená ako zdravotná sestra a nemá na prevádzkovanie pekárne kvalifikáciu. Úver v PSS si vzali na stavbu pekárne, spláca ho ona po 190 eur mesačne. Uviedla tiež, že z pekárskej činnosti žiadne peniaze nevidela, pričom aj z predložených rozhodnutí v trestných veciach vyplýva, že reálne činnosť pekárne zabezpečoval otec. Pekáreň dala na inzerát na predaj, pretože činnosť aktuálne nie je prevádzkovaná a podnikanie je v mínuse. Potvrdila tiež, že otec zaplatil výživné v mesiaci január a február 2019 v sume 120 eur, t. j. 60 eur na dieťa mesačne. Otec na pojednávaniach dňa 05.02.2019 a 28.02.2019 uviedol, že je vyučený v odbore pekár a v pekárni pracoval do októbra 2018 ako zodpovedný vedúci, pekáreň v podstate riadil. Matka detí ho počas rozvodového konania naťahovala, že dôjde k prepisu pekárne na jeho osobu. Za týmto účelom si založil v októbri 2018 spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá je neaktívna, pretože k prepisu pekárne na neho nedošlo. Základné imanie splatil prostredníctvom pôžičky od priateľky. S výživným vo výške 300 eur v dohode zo dňa 08.10.2018 súhlasil, pretože si myslel, že dôjde k prepisu pekárne na jeho osobu. S výživným súhlasil od novembra 2018. Z tržieb pekárne boli vyplácané faktúry. Do septembra 2018 boli záväzky riadne hradené. Potvrdil tiež, že bol na dovolenke v Turecku s priateľkou, pričom dovolenku platila jeho priateľka. Otec uviedol, že aktuálne má príjem cca 450 eur v čistom a nie je v jeho možnostiach platiť výživné viac ako 120 eur na obe deti.

7. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na vykonané dokazovanie, zistený skutkový stav, citované ustanovenia Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 - § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 63 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1) a citované ustanovenia Civilného mimosporového poriadku (CMP - zákon č. 161/2015 Z. z. - § 29 ods. 1 až 3) odôvodnil nasledovne:

8. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania matkou a súhlas s čiastočným zastavením konania zo strany ostatných účastníkov, súd konanie v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky v zmysle § 29 CMP zastavil.

9. Predmetom konania je návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, resp. po po čiastočnom zastavení konania otázka určenia výživného za obdobie od 04.06.2018 do 27.12.2018. Návrh v prejednávanej veci bol podaný dňa 06.12.2018. Sporným z pohľadu účastníkov konania je otázka spätného priznania výživného za obdobie od 04.06.2018 do 05.12.2018 s prihliadnutím na § 77 ods. 1 vety tretej ZoR. Súd preto dokazovanie zameril na zistenie toho, či v prejednávanej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na spätné priznanie výživného na maloleté deti.

10. V konaní nebolo sporné, že maloleté deti sú narodené v manželstve rodičov, ktoré bolo uzavreté dňa 13.04.2002. Otec opustil spoločnú domácnosť v apríli 2018 a deti sú odvtedy fakticky v osobnej starostlivosti matky. Manželstvo bolo právoplatne rozvedené dňa 28.12.2018. Počas trvania manželstva účastníci prevádzkovali pekáreň, živnosť bola napísaná na matku, ale chod prevádzky zabezpečoval otec, ktorý je vyučený pekár. V priebehu rozvodového konania sa rodičia nevedeli dohodnúť na ďalšom fungovaní pekárne. Za zdaňovacie obdobie roku 2017 príjem pekárne predstavoval 162.065,34 eur, výdavky 149.406,22 eur a základ dane 12.659,12 eur. Otec mal od 01.07.2014 do 17.07.2015 otvorenú živnosť. Za zdaňovacie obdobie roku 2014 jeho príjem zo živnosti predstavoval 48149,56 eur, výdavky 47220,37 eur a základ dane 929,19 eur. Za zdaňovacie obdobie roku 2015 príjem zo živnosti predstavoval 41927,47 eur, výdavky 43171,58 eur a základ dane 1224,11 eur. Od 04.11.2016 do 28.09.2018 evidovaný ako zamestnanec v spoločnej pekárni, ktorú mali s matkou detí. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že pekáreň síce bola vedená na matku detí, no reálne jej činnosť zabezpečoval otec detí, preto súd na minimálny príjem mu vyplácaný zo zamestnaneckého pomeru neprihliadal, keďže nešlo o reálny príjem, ktorý otec maloletých detí bol a aj je schopný dosahovať. Uvedený záver potvrdzuje aj to, že zamestnankyňa pekárne pracujúca na pozícii predavačky dosahovala niekoľkonásobne vyšší oficiálny príjem (t. j. vyše 400 eur), čo je dôkazom toho, že vyplácaná mzda nebola reálnym príjmom otca. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 20.02.2019 z ktorej vyplýva, že v databáze voľných

pracovných miest sa za posledných 12 mesiacov nachádzali pracovné miesta na pozícii pekár s ponúkanou mzdou od 650 eur do 1300 eur, pričom išlo len o zamestnanecké pozície a nie o pozície vedúceho prevádzky.

11. Matka je od 12.11.2018 zamestnaná ako zdravotná sestra v Nemocnici Svet zdravia a.s. Topolčany s príjmom cca 700 eur. Od 28.11.2018 je otec zamestnaný u svojej priateľky ako pomocný pekár s dohodnutou mesačnou mzdou 480 eur, čo súd vyhodnotil ako nezodpovedajúce jeho príjmovým možnostiam. Otec je spoločníkom a konateľom spoločnosti NANIPEK s.r.o., ktorá bola zapísaná do obchodného registra dňa 03.10.2018. Otec 5000 eur použil na zaplatenie základného imania ním novozaloženej obchodnej spoločnosti, ktorá podľa jeho vyjadrenia nevykonáva činnosť. Takýto výdavok nemá prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti a ak nevykonáva činnosť, tak je zároveň výdavkom nadbytočným a použitým neefektívne, na čo súd musí pri spätnom priznaní výživného prihliadať ako na dôvod hodný osobitného zreteľa. Otec tiež preukázateľne chcel deti vziať na dovolenku, namiesto toho, aby si plnil vyživovaciu povinnosť vo výške zodpovedajúcej jeho príjmovým možnostiam. Bolo tiež preukázané, že do októbra 2018 riadne vykonával činnosť v pekárni. Medzi rodičmi počas rozvodového konania prebiehala komunikácia ohľadne prevodu pekárne na osobu otca, z ktorej vyplýva, že zdroje z príjmu z podnikania zabezpečoval otec detí, staral sa o celú prevádzku pekárne a matka bola len administratívne vedená s tým, že dňa 01.12.2018 si vzal zariadenie pekárne. Z predloženej sms komunikácie tiež vyplýva, že rodičia medzi sebou komunikovali aj ohľadom otázky výšky výživného, ktoré matka požadovala aj spätne a otec dohodu o výživnom podmieňoval prevodom pekárne na jeho osobu, v čom súd vzhliadol dôvod predpokladaný § 77 ods. 1 ZoR na spätné priznanie výživného.

12. Z predložených listinných dôkazov bolo zistené, že otec matke zaplatil celkovo 490 eur za posudzované obdobie, resp. 245 eur na jedno dieťa. Matka v konaní spochybnila, že suma 250 eur bola použitá na účel výživného. Malo ísť na sumu použitú na auto, čo však v konaní nepreukázala. Sám otec uviedol, že ním platené výživné za posudzované obdobie predstavovalo 54,44 eur na obe deti mesačne, t. j. 27,22 eur mesačne na jedno dieťa, čo nepredstavuje ani sumu tzv. minimálneho výživného, ktoré do 30.06.2018 bolo vo výške 27,32 eur a od 01.07.2018 je vo výške 28,08 eur.

13. Pokiaľ z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj spätne. Dôvody hodné osobitného zreteľa súd posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu. Na základe uvedených skutočností dospel súd k záveru, že bolo v možnostiach otca dosahovať podstatne vyšší príjem, ako ním v konaní deklarovaný, pričom v konaní bola preukázaná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa na spätné priznanie výživného vzhľadom na to, že vyživovacia povinnosť otca bola plnená v absolútne minimálnej výške nedosahujúcej ani sumu minimálneho výživného. Súd preto určil otcovi vyživovaciu povinnosť k maloletej J. M., nar. XX.XX.XXXX vo výške 80 eur mesačne a k maloletej J. M., nar. XX.XX.XXXX vo výške 120 eur mesačne, teda zhodne s návrhom matky a rozvodovým rozsudkom (zatiaľ neprávoplatným v časti výšky výživného), u oboch s účinnosťou od 04.06.2018 do 27.12.2018. Výšku výživného určil súd aj s prihliadnutím na § 62 ods. 4 ZoR, v zmysle ktorého pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, a § 62 ods. 5 ZoR, v zmysle ktorého má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov.

14. V súvislosti s určením výšky výživného vznikol otcovi maloletých detí nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 04.06.2018 do 27.12.2018. Na maloletú J. vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 296,68 eur, čo predstavuje rozdiel medzi určeným výživným za posudzované obdobie vo výške 541,68 eur (72 eur za 27 dní v mesiaci jún 2018 + 400 eur za mesiace júl až november 2018 + 69,68 eur za 27 dní v mesiaci december 2018) a zaplateným výživným vo výške 245 eur. Na maloletú J. vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 567,52 eur, čo predstavuje rozdiel medzi určeným výživným za posudzované obdobie vo výške 812,52 eur (108 eur za 27 dní v mesiaci jún 2018 + 600 eur za mesiace júl až november 2018 + 104,52eur za 27 dní v mesiaci december 2018) a zaplateným výživným vo výške 245 eur. Vzhľadom na majetkové a príjmové pomery otca súd nedoplatok na zročnom výživnom otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 20 eur a 40 eur, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Pri určení výšky splátok súd zohľadnil rozdielnu výšku nedoplatku na zročnom výživnom a časový rámec, počas ktorého by malo dôjsť k splateniu nedoplatku a to tak, aby zročné výživné nebolo splácané neprímerane dlhú dobu a

zároveň, aby bolo splatené v približne rovnakom období, keďže otec si mal byť vedomý riadneho plnenia svojej vyživovacej povinnosti.

15. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol len otec maloletých detí, okrem zastavujúceho výroku (I.) domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby návrh navrhovateľky - matky maloletých detí bol v celom rozsahu zamietnutý a aby žiadna zo strán nemala nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Súdu prvej inštancie vyčítal to, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza i z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď tiež trpí vadou nepreskúmateľnosti - iná vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Má za to, že neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného, keď v zmysle ustálenej judikatúry za takéto dôvody možno považovať objektívnu nemožnosť podať návrh, ktorá však v konaní preukázaná nebola a za dôvod hodný osobitného zreteľa nemožno považovať matkou uvádzaný dôvod, že nevedela, že si môže uplatňovať výživné aj na čas do rozvodu manželstva, keď si myslela, že výživné vrámci rozvodového konania sa bude určovať odo dňa začatia rozvodového konania. Súd z vykonaného dokazovania hodnotil iba majetkové pomery účastníkov konania, čo však bolo až druhoradé, keď podľa dôvodovej správy zákonodarcu sa vyžadoval zodpovedný a včasný prístup od oprávnených, t. j. aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Matkou uvádzanú neznalosť potreby podania návrhu ako dôvod hodný osobitného zreteľa nevzhladol Krajský súd Nitra v rozhodnutí sp. zn. 9CoP/21/2013 zo dňa 23.05.2013, keď súd prvej inštancie namiesto toho, aby skúmal existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane navrhovateľa, odôvodnil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa stroho skutočnosťou, že podľa jeho názoru otec mohol plniť vyššiu vyživovaciu povinnosť; uvedený postup súdu nemá oporu v zákone. Právnu normu súd nesprávne aplikoval, keď je zároveň potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že on prispieval finančne na výživu svojich maloletých detí podľa svojich schopností a možností, ktoré boli v rozhodnom čase obmedzené nezaplatením mu mzdy navrhovateľkou a následným obdobím bez zamestnania, pričom však na maloleté deti prispieval zakúpením hmotných vecí a zároveň bolo preukázané, že matka detí disponovala dostatkom finančných prostriedkov a bolo v jej schopnostiach a možnostiach výdavky maloletých detí zabezpečiť. Matka detí teda mohla podať návrh na výživné v apríli 2018 a nie až po rozhodnutí prvoinštančného súdu o rozvode s odstupom 9 mesiacov. Napadnuté rozhodnutie považuje aj za nepreskúmateľné vzhľadom na nedostatočnosť jeho odôvodnenia, keď súd iba jednou časťou vety v bode 38. odôvodnenia sa vyjadril k dôvodom hodným osobitného zreteľa, čo nie je dostatočné a teda sa nevysporiadal s jeho argumentom nemožnosti spätného priznania, ktorý bol pre rozhodnutie vo veci relevantný; rozhodnutie preto možno považovať za svojvoľné a arbitrárne.

17. Matka maloletých detí vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, keď sa s napadnutým rozhodnutím stotožňuje. Otec detí v čase do rozvodového konania robil všetko pre to, aby sa vyživovacej povinnosti vyhol, nechodil na pojednávanie a zmenil postoj vo veci, a v neposlednom rade spísal dohodu o úprave práv a povinností k maloletým deťom, kde sa zaviazal, že bude na deti platiť výživné 120,-Eur a 180,- Eur mesačne, teda týmto jeho konaním ju ovplyvňoval, aby návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nepodala. Odvolanie považuje za účelové, rovnako ako jeho vyjadrenia k príjmom a pôžičkám. Opustením detí otcom sa podstatne zmenila kvalita života detí a otec by sa mal v prvom rade postarať o to, aby deti mali zabezpečené materiálne zázemie aspoň v takom rozsahu ako pred rozvodom. V rozvodom konaní tiež bolo preukázané poruchové správanie otca voči nej i maloletým deťom.

18. Kolízny opatrovník maloletých detí sa k podanému odvolaniu nevyjadril, odvolateľ sa nevyjadroval ani k vyjadreniu matky detí.

19. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia a neviazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania otca maloletých detí dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zrušenie v napadnutých častiach, nakoľko súd prvej inštancie daný dostatočne zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil.

20. V danej veci matka maloletých detí podala návrh 06.12.2018 po vydaní rozsudku vo veci rozvodu manželstva dňa 03.12.2018, v ktorom poukazovala na to, že o výživné požiadala už v návrhu na rozvod manželstva, ktorá skutočnosť však z ňou podaného návrhu na rozvod manželstva (ako aj zo spisu o rozvod manželstva) nevyplýva, keď tiež na základe jej návrhu bolo dňa 09.12.2018 vydané neodkladné opatrenie ohľadom zverenia oboch maloletých detí do jej dočasnej osobnej starostlivosti, v ktorom rozhodnutí boli obaja rodičia maloletých detí súdom poučení o možnosti podať si návrh na začatie konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu. V podanom návrhu matka maloletých detí tiež poukázala na to, že otec začal výživné platiť až v októbri 2018 po 30,-Eur na každé z maloletých detí, pričom na pojednávaní dňa 05.02.2019 uviedla, že návrh podala až v decembri z dôvodu, že si myslela, že výživné vrámci rozvodového konania sa bude určovať odo dňa začatia rozvodového konania. Súd prvej inštancie napriek námietke právneho zástupcu otca vyživovaciu povinnosť tomuto určil spätne s poukazom na to, že vyživovacia povinnosť otca bola plnená v absolútne minimálnej výške nedosahujúcej ani sumu minimálneho výživného, keď bolo v jeho možnostiach dosahovať podstatne vyšší príjem, aký v konaní deklaroval, teda bola preukázaná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa. Otec maloletých detí v podanom odvolaní, čo sa týka určenej výšky vyživovacej povinnosti odvolacie dôvody s ohľadom na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie neuvádzal, jeho odvolanie prioritne smeruje proti určeniu jeho vyživovacej povinnosti spätne s poukazom na to, že dôvody hodné osobitného zreteľa naplnené neboli a že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nedostatočne právne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožnil s odvolateľom v tom, že dôvodom osobitného zreteľa pre výnimočné priznanie vyživovacej povinnosti spätne pred podaným návrhom nie je matkou maloletých detí uvádzaná neznalosť možnosti uplatňovať si výživné odo dňa jeho neplatenia a že odôvodnenie použitia spätnej úpravy výživného vyžadovalo zo strany súdu prvej inštancie náležité skúmanie a podrobné odôvodnenie. Priznanie výživného za obdobie pred podaním návrhu na jeho určenie predstavuje výnimku zo zákonnej zásady, že toto sa priznáva odo dňa začatia súdneho konania, keď použitie tejto výnimky je zákonom podmienené existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa, medzi ktoré dôvody však podľa názoru odvolacieho súdu nevedomosť matky nepatrí a rovnako tak ani to, že výživou povinná osoba si do podania návrhu vyživovaciu povinnosť neplnila, či už vôbec alebo v nedostatočnej výške. Matka maloletých detí napriek tomu, že s otcom maloletých detí nežili v spoločnej domácnosti od apríla 2018 a tento si vyživovaciu povinnosť neplnil, návrh nepodala a to ani po tom, čo už podala návrh na rozvod manželstva a čo aj bola v neodkladnom opatrení poučená súdom o možnosti riešenia tohto výživného. Rodičia uzatvorili dohodu ohľadom platenia výživného dňa 08.10.2018, z obsahu tejto dohody však vyplýva, že sa vzťahuje pre účely rozvodového konania, teda ohľadom výživného na čas po rozvode, keď z obsahu tejto dohody nevyplýva záväzok otca zaplatiť resp. doplatiť výživné na obe maloleté deti spätne. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd vyživovaciu povinnosť otca k obom maloletým deťom určil síce vo výške určenej súdom prvej inštancie, avšak len za obdobie od podania návrhu do právoplatnosti rozsudku o rozvode, keď ohľadom výšky výživného (krátko pred rozvodom) sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie.

21. V dôsledku zmeny rozhodnutia ohľadom vyživovacej povinnosti odvolací súd následne zmenil aj rozhodnutie ohľadom zročného výživného, u ktorého vychádzal z toho, že otec maloletých detí podľa vyjadrenia matky na pojednávaní za mesiac december zaplatil sumu 120,-Eur, teda odvolací súd mal za to, že na každé z maloletých detí zaplatil rovnakú čiastku po 60,-Eur, keď nebolo tvrdené a preukázané, že by chcel otec detí výživné zaplatiť inak - v rozdielnej výške. Za uvedené obdobie by maloletej J. prináležalo alikvótné výživné v sume 56,77 Eur (80,-Eur : 31 x 22 dní), z ktorého dôvodu zročné výživné v prospech maloletej J. neurčil. Čo sa týka maloletej J., za predmetné obdobie by alikvótna čiastka jej výživného predstavovala sumu 85,16 Eur (120,-Eur : 31 x 22 dní), z čoho potom pri započítaní zaplateného výživného 60,-Eur predstavuje zročné výživné za toto obdobie sumu 25,16 Eur, ktorú sumu otca zaviazal zaplatiť k rukám matky maloletej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

22. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď výrok o trovách účastníkov vychádza z ustanovenia § 52 CMP a keď rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien.